

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

6. De vana gloria, & quid sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

Tertium est, si consideret, quàm odiosus sit superbus, nõ salum Deo, qui superbis resistit, sed hominibus, qui interius maxime superbiam detestantur, & etiam ipsimet superbi alios superbos ferre non possunt.

Quartum est, si consideret homo, quoties se priuet bonis spiritualibus, & quàm incapax se faciat gratiæ, & donorum spiritualium ob superbiam, quam nihil lucretur ob eam: quid enim habet ex hoc, quòd se magnum existimat, aut ab aliis vult existimari: si enim alij non existimant, sua voluntate id efficere non poterit. Istæ sunt considerationes multum vales contra superbiam, & si his homo adiungat exercitium actus humilitatis, cum diuina gratia præualebit, vique contra vitium hoc, & multum in bono proficiet; & virtutes, & bona, quæ habet, pulchriora erunt: superbia enim maculat, & deturpat omne bonum hominis.

De vana gloria, & quid sit.

CAPVT VI.

VAna gloria, sicut præsumptio, & ambitio, ex superbia nascitur. Est autem vana gloria *appetitus gloriæ inordinatus.*

Sunt tres partes.

Prima est, *appetitus*: est enim vana gloria, quædam volitio, seu desiderium, aut complacentia, qui actus voluntatis sunt.

Secunda pars est, *gloriæ*: appetere enim non quæcumque rem, sed gloriam, spectat ad vanam gloriam. In cuius gratiam nota, esse differentiam inter ista, famam, laudem, honorem, & gloriam: fama enim est bona opinio, quæ habetur alicuius: ille enim dicitur habere famam, qui sui habet apud alios bonam existimationem, & opinionem. Mala fama, non fama, sed infamia dicenda. Laus verò est sermo manifestans alicuius boni excellentiam: laudamus enim, cum alicuius excellentiam manifestamus. Honor verò, est reuerentia exhibita alicuius testimonium alicuius excellentiæ ipsius, & maxime virtutum. Gloria verò, est clara cum laude notitia, id est, fama coniuncta cum laude. Appetere ergo hanc gloriam, est vana gloriæ. Et in hoc differt Vana gloria a Superbia: Superbia enim

appetit

appetit excellentiam ; vana autem gloria appetit manifestationem excellentiae, praecipue apud alios. Appetere autem hanc gloriam, non est ex se malum, sed differens, sicut appetere pecunias, quod potest male, & bene fieri. Cum igitur appetitus gloriae est inordinatus, tunc vitium est, ob id, additur tertia illa particula in definitione, *inordinatus*: cum vero est appetitus secundum rationem, tunc non vitium, sed actus bonus est. Superest tamen explicare, quando sit ordinatus talis appetitus, & quando non. Ut igitur sit bonus, & ordinatus, tres debet esse conditiones.

Prima est, ut ista gloria appetatur de eo, quod verè dignum est gloria, id est, de bono aliquo.

Secunda, ut non appetatur gloria maior, quam bonum illud dignum sit.

Tertia, quod sit ob finem bonum, nimirum in Dei gloriam, aut in proximi utilitatem, aut in propriam, siue corporalem, siue spiritualem.

Inordinatus verò est hic appetitus multis modis.

Primo, cum appetitus gloriae est, de eo, quod non habet ipse appetens.

Secundo, cum appetit gloriam maiorem, quam sit dignum opus, de quo appetit.

Tertio, cum appetit gloriam de aliquo, quod non est suum, ac si esset suum.

Quarto, cum appetit gloriam de eo, quod malum est, & indignum gloria.

Quinto, cum appetit gloriam, & non propter debitum finem: debitus enim finis est aliquis ex tribus praedictis. His modis appetitus, seu desiderium, seu complacentia in gloria dicitur vana gloria, & est vitium ex superbia nascens, quamvis ab ipsa differat, ut dictum est.

Quale peccatum sit vana gloria.

CAPVT VII.

Vana gloria in quatuor his casibus, est mortale peccatum.

Primo, cum est de peccato mortali aliquo: qui enim complaceat, aut appetit laudari de aliquo mortali, peccat mortaliter.

Secun-